

Gemeente Renkum

Van
College van B&W

Kenmerk

Aan
Leden van de Gemeenteraad

Kopie aan
Griffie

Datum
24 november 2020

Onderwerp
Beantwoording Raadsvragen D66 m.b.t. gebruik
algoritmen in de gemeentelijke organisatie

Geachte raad,

Op 8 november jl. zijn per e-mail vragen vanuit de D66 fractie ontvangen met betrekking tot het gebruik van algoritmen in de gemeentelijke organisatie. Na afstemming tussen wethouder Mulder en de indiener is besloten deze vragen als schriftelijke raadsvragen te behandelen.

Hierbij ontvangt u de schriftelijke beantwoording van deze vragen vanuit het College.

Vraag 1:

Maakt de gemeente Renkum gebruik van algoritmes die zijn getraind om supervised learning (computer herkent verbanden a.d.h.v. vooraf gelabelde datasets met (persoons)gegevens) en/of unsupervised learning (computer gaat op zoek naar patronen in niet-gelabelde datasets met (persoons)gegevens) of geeft zijn hiertoe opdracht aan andere organisaties? Zo ja, ter beantwoording van welke vraagstukken worden die algoritmes gebruikt? Hoe zijn die algoritmes tot stand gekomen? Welke (persoons)gegevens gebruikt de gemeente Renkum voor het trainen van deze algoritmes? Welke (persoons)gegevens worden door de gemeente gebruikt voor de implementatie van die algoritmes?

Antwoord:

De gemeente Renkum maakt op dit moment geen gebruik van supervised of unsupervised learning systemen. Bij e-diensten kunnen vraagbomen geïntegreerd zijn in formulieren, maar de levering van een product of dienst wordt altijd door een medewerker beoordeeld. Met name de diensten voor de nieuwe omgevingswet gaan gebruik maken van vragenbomen¹.

Wel is de gemeente Renkum aangesloten bij de Landelijk Aanpak Adreskwaliteit (LAA). Bij deze aanpak is er sprake van de inzet van algoritmes. De gegevens uit de BRP worden daarbij gebruikt.

¹ De burger/initiatiefnemer kan vanaf 1 januari 2022 een vragenboom doorlopen als vergunningscheck. De uitkomst hiervan heeft echter geen juridische status, maar is puur bedoeld als dienstverlening, zodat de burger/initiatiefnemer vooraf kan toetsen of een bepaalde activiteit vergunningsvrij, vergunningsplichtig of meldingsplichtig is. Een vergelijkbare functionaliteit bestaat overigens ook al onder de huidige WABO regelgeving, waarbij er een eenvoudige vergunningscheck in de OLO (OmgevingsLoket Online) is opgenomen.

In juni heeft de autoriteit persoonsgegevens een advies aan het ministerie gegeven de gegevensverwerking voor het LAA in lijn te brengen met de vereiste minimale gegevensverwerking zoals in de AVG bedoeld. De verantwoordelijkheid voor de verwerking ligt in dit geval niet bij de gemeente.

Vraag 2:

Is de gemeente Renkum zich bewust van de risico's van onethisch gebruik van algoritmes (zoals discriminatie, en versterking van (kans)ongelijkheid)? Welke maatregelen neemt de gemeente om dit soort risico's te vermijden en mogelijke negatieve gevolgen tegen te gaan?

Antwoord:

De ontwikkelingen van en met digitalisering zorgen voor een noodzaak om de verwerking van gegevens niet alleen te bewaken op het gebied van beveiliging en privacybescherming, maar ook op het gebied van ethiek. Er is nog geen sprake geweest van een aanbesteding waarbij de voorwaarden en specifieke eisen voor algoritmen gesteld moesten worden.

Vraag 3:

Is de gemeente zich bewust van de (on)bewuste keuzes in het proces van het gebruik van algoritmes die onethisch gebruik van algoritmes in de hand werken? Zo ja, waar blijkt dat uit?

Antwoord:

Het bestaan van dit risico is gesignaleerd maar er is nog geen verdere uitwerking in termen van beleid, richtlijnen of mitigerende maatregelen.

Vraag 4:

Neemt de gemeente Renkum ethische aspecten van algoritmes mee bij de inkoopvoorwaarden met leveranciers? Zo ja, welke voorwaarden zijn dit?

Antwoord:

Bij inkopen is nog geen specifieke aandacht voor ethische aspecten van algoritmes. Bij IT gerelateerde inkopen zijn de Gemeente Inkoopvoorwaarden ICT (GIBIT) van toepassing. Hierin zijn voorwaarden opgenomen die voor een basisniveau zorgen m.b.t. ICT-kwaliteitsnormen, interoperabiliteitseisen en standaarden.

Vraag 5:

Heeft de gemeente ergens advies ingewonnen over (het implementeren van) algoritmes ten behoeve van het opstellen en uitvoeren van gemeentelijk beleid? Zo ja, bij wie en wat was daarvan het resultaat?

Onderwerp

Beantwoording Raadsvragen D66 m.b.t. gebruik algoritmen in de gemeentelijke organisatie

Datum

Kenmerk

Pagina

16 november 2020

2 van 3

Antwoord:

Op dit moment worden bij de gemeente Renkum geen algoritmes ingezet ten behoeve van het opstellen en uitvoeren van beleid. De aandacht voor de inzet van algoritmen wordt wel steeds groter. De publicaties van Utrecht Data School (Universiteit Utrecht), VNG en IBD worden gebruikt om de kennis over de inzet van algoritmes en de ethische aspecten hiervan in de organisatie te vergroten.

Onderwerp

Beantwoording Raadsvragen D66 m.b.t. gebruik algoritmen in de gemeentelijke organisatie

Datum

16 november 2020

Kenmerk

Pagina

3 van 3